

Pygamber tebipçiligi: Hammam hakynda

Category: Kitapcy, Medisina

написано kitapcy | 23 января, 2025

Pygamber tebipçiligi: Hammam hakynda HAMMAM HAKYNDА

Tebipleriň aýtmagyna görä, iň gowy hammam köne binaly, giň howluly, süýji suwly, ýakyn aralykda we aram gyzgynlykda bolanydyr. Goý, hammam jaýlary üçe bölünip, birinji öý sowuk-çygly, ikinji öý gyzgyn-çygly, üçünji öý gyzgyn-gurak bolsun. Hammam endamdaky kirleriň doly aýrylmagy we jan saglygy üçin aşa peýdaly.

Abu Hüreýradan eşidip, gürrüň bermeklerine görä, ol: «Jennete salmagyny we dowzahdan goramagyny Hudaýdan sorap, ýuwunmaga girýän musulmanyň hammamy iň gowy jaýdyr» diýipdir. Ibn Omar hammam hakynda Pygamberimiziň aýdan sözünü getiripdir: «Ajam topraklary basym siziň eliňize geçer. Siz ol ýerlerde «hammam» diýen täsin jaýlara duşarsyňz. Erkekler oňa içki geýimsiz girmesin. Syrkaw we aýbaşyly zenanlardan beýleki gelin-gyzlara hem girmäge rugsat bermäň» diýilýär. Şol sebäpli owrat ýeriňi örtmek hemmeler üçin hök-mandyr, hatda hammamda hem şeýle bolmaly.

Jabyra salgylanyp aýdylýan hadysda: «Kim Hudaýa we ahyret-kyýamat gününe ynanýan bolsa, içki geýimsiz hamma-ma girmesin» diýilýär.

Özüni ýuwaş-ýuwaşdan öwrenişdirmezden, birbada hammama girmeli däl, birbada ondan çykmary hem däl. Ol ýerde uzak saklanmak endamyň guradýar, bihus bolmaklyga we özüni duýşuň ýaramazlaşmagyna getirýär. Çünkü ol ýerde suw howadan has köp möçberde ulanylýar. Hammamyň gyzgyn-ly-gy sebäpli howada guraklyk köp, ol bolsa suwy köp talap edýär. Haçanda öz endamyňda aşa guraklyk sebäpli ýüze çykýan arryklyk artyp başlasa, onda çaksız köp saklanandygyň aňladýar. Şeýle halatda ondan hökman çykmary. Hammadan çykanyňda howaň maýyldygyna garamazdan üstki geýimleriň galňatmaly, esasanam

gyşda galyň geýinmeli. Sowuk suwa ýuwunmak we oňa endik etmek bedeni güýçlendirýär, gujur-kuwwaty bir göwrä jemleýär. Gyzgyn mizajly ýaş adamlar gyzgyn suwy öyläniň (günortanyň) yssy wagtynda ulansa has peýdaly. Şol wagtda çagalar, garrylar, içgeçmesi bolan we sowuklama sebäpli hassa adamlar suwa düşmekden saklanmaly. Kükürtli suwlar bilen ýuwunmak gjilewügi, gotury aýyrýar, sowuk täsirli dertlerden saplanmaga ýardam berýär. Bu ha-kynda Omaryň aýdan sözi has meşhurdyr. Ol: «Güneş ham-mamdyr» diýipdir.

Şapygynyň gün astynda durup, gyzan suwa ýuwunmagy halamandygy hakda gürrüň berýärler. Yöne men bu sözde doğrulyk bardyr öýdemok, sebäbi, şeýle suwy ulanmaly däl diýen tebibe-de gabat gelmedim. Medisina